

Τίτλος: Μελέτη πρόληψης μη μεταδιδόμενων νοσημάτων FRESHAIR4Life: Στοχεύοντας στην έκθεση στον καπνό και την ατμοσφαιρική ρύπανση σε εφήβους 14-21 ετών.

Οι μη μεταδοτικές ασθένειες αποτελούν μία από τις κύριες αιτίες ασθενειών και θανάτων παγκοσμίως. Ιδιαίτερα η χρήση καπνού και η έκθεση στην ατμοσφαιρική ρύπανση ευθύνονται για σχεδόν το 50% της επιβάρυνσης του συστήματος Υγείας από μη μεταδοτικά νοσήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2020, το 22.3% του παγκόσμιου πληθυσμού εξακολουθούσε να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε μορφή καπνού, με την καπνοβιομηχανία να επικεντρώνεται κυρίως στις νεαρές ηλικίες.

Φαίνεται λοιπόν αναγκαία η έγκαιρη παρέμβαση, σε νεαρές ηλικίες, ιδιαίτερα στην κρίσιμη ηλικία της εφηβείας όπου διαμορφώνονται συμπεριφορές και αντιλήψεις για τα θέματα της υγείας. Επιπλέον, το αυξανόμενο ενδιαφέρον των εφήβων για κοινωνικά θέματα τους δίνει τη δυνατότητα να ενεργούν ως καταλύτες για την προώθηση πιο υγιεινών τρόπων ζωής και την προώθηση θετικών συμπεριφορών στις κοινότητές τους. Ωστόσο, οι έφηβοι, που ορίζονται ως νέοι μεταξύ 10 και 21 ετών, συχνά δεν συμπεριλαμβάνονται στις προσπάθειες πρόληψης των μη μεταδοτικών ασθενειών.

Η μελέτη FRESHAIR4Life (FA4Life) έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των μη μεταδοτικών ασθενειών λόγω του καπνίσματος (χρήση) και της έκθεσης σε ατμοσφαιρική ρύπανση με την απόκτηση γνώσης της υπάρχουσας κατάστασης και την εφαρμογή προσαρμοσμένων προληπτικών και παρεμβάσεων μεταξύ των εφήβων σε πέντε χώρες, ανάμεσά τους και η Ελλάδα. Ιδιαίτερα στη χώρα μας η έκθεση στον καπνό και στην ατμοσφαιρική ρύπανση συγκαταλέγονται στους δέκα βασικούς παράγοντες κινδύνου θανάτου λόγω μη μεταδοτικών ασθενειών. Τα δεδομένα όμως που αφορούν την ηλικιακή ομάδα των εφήβων σε κίνδυνο είναι περιορισμένα.

Οι πρωταρχικοί στόχοι λοιπόν της μελέτης αυτής περιλαμβάνουν:

1. Την απόκτηση γνώσεων σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των εφήβων στη χρήση καπνού και την πρόληψη της έκθεσης στην ατμοσφαιρική ρύπανση.
2. Την απόκτηση εικόνας για τις ανάγκες και τις αντιλήψεις σχετικά με την πρόληψη για τη χρήση καπνού και την έκθεση στην ατμοσφαιρική ρύπανση στον εφηβικό πληθυσμό.
3. Τη διερεύνηση των καθοριστικών παραγόντων που συμβάλλουν στις συμπεριφορές αυτές των εφήβων
4. Διατύπωση συστάσεων για την επιλογή παρέμβασης και την ανάπτυξη στρατηγικής εφαρμογής.

Πρώτα, θα γίνει αξιολόγηση διαστρωμάτωσης κινδύνου για να εντοπιστούν εκείνοι οι έφηβοι που χρειάζονται περισσότερο πρόληψη ή κινδυνεύουν από το κάπνισμα και την ατμοσφαιρική ρύπανση, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και φύλο, και ισότητας. Στη συνέχεια, θα δημιουργηθούν ομάδες εφήβων και θα γίνει μια αξιολόγηση των αναγκών και των αντιλήψεων των εφήβων, των μελών της οικογένειας, των παροχών και άλλων βασικών ενδιαφερομένων. Μετά από ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών, θα συσταθούν FA4LIFE ομάδες σε κάθε χώρο - αποτελούμενες από εφήβους, μέλη της οικογένειας, παρόχους, διευθυντές, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, αρχές και άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους με στόχο την εφαρμογή προληπτικών μέτρων παρέμβασης.

Η συγκεκριμένη μελέτη έχει λάβει άδεια από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.